

Abban a kérdésben mármost, hogy a jogi személyeknek konkrét honosságára mily körülmény elhatározó, szerző ismerteti az irodalomban kialakult valamennyi álláspontot, köztük a békeszerződés kontroll rendszerét, arra az eredményre jutva, hogy helyesen a jogi személyt azzal a honossággal bírónak kell tekinteni, amely államban az létesített és amely államból központi igazgatása történik (siège sociale). E két honosságelhatározó momentum: analógiája a fizikai személy honosság alapító tényeinek, a születésnek, és a működéssel, tevékenységgel (lakhely, adózás stb.) szerzett honosságnak. Mig azonban a fizikai személy honosságát végeredményben in idea csak *egy* alapító tény szerint bíráljuk el, addig a jogi személyeknél elvileg is a fenti *kettős szempontnak* egyszerre való figyelembe vétele irányadó, ami természetesen sok zavarra adhat okot. Jobb megoldást azonban a jogirodalom ezidőszere nem tud.

Igen érdekes a könyvnek az előbbiekhöz szorosan kapcsolódó azon fejezete, amely a jogi személy honosságváltozásának kérdésével foglalkozik. A kiindulópont az, hogy amint a fizikai személy honossága tekintetében állhat be változás, akként a jogi személyekében is. Előáll ez az igazgatási székhelynek más államba való helyezése, az állam területi felségjogának megszűnése, annexió, honosságváltoztató nyilatkozat, opció, nacionalizálás stb. folytán. Szomoruan gyakorlati területeket érint e kérdésekkel a szerző és a tételes jog szempontjából az lett volna a kívánságunk, hogy ezen a ponton a kérdés a gyakorlat szempontjából részletesebb kifejtést nyerjen.

Külön fejezetben foglalja össze szerző az utaló elv alkalmazására vonatkozó szabályokat és a háboru utáni nemzetközi szerződéseinknek a kérdésére vonatkozó rendelkezéseit.

Összefoglalva: a könyv monográfia-irodalmunk határozott nyeresége. Nyeresége pedig nemcsak tárgyának sikerült megválasztása miatt, hanem módszerére és irányára is figyelemmel, amellyel ezt az eminenter elméleti témát a gyakorlat szempontjának állandó szemmel tartása mellett óvja meg attól a rendszerinti sorstól, hogy a *Begriffsjurisprudenz* utvesztőibe merüljön el, és végeredményben üres fogalomépítés játékvá váljék.

Dr. Balla Ignác.

Dr. György Ernő: *A követelések engedményezése és leszámítolása.* A mű foglalkozik a személyi hitel háttérbe szorulásával, a tárgyi biztosítékon alapuló hitellel szemben. Ismerteti az engedményt és leszámítolást a végrehajtási, csőd és kényszeregyezési jog szempontjából.